

PRACA BIBLIOTEKI ZUT W SZCZECINIE

w 2016 roku

Sprawozdanie zostało sporządzone w oparciu o szczegółowe sprawozdania z pracy oddziałów Biblioteki Głównej oraz bibliotek wydziałowych wg stanu na 31.XII.2016 r. oraz pozytywnie zaopiniowane przez Radę Biblioteczną w dn. 10 III 2017 r.

A. PODSTAWOWE DANE LICZBOWE

1. **Całkowita powierzchnia biblioteczna** wynosi: 7019 m² w tym biblioteki wydziałowe 2277 m² (pomniejszona o 21 m² na Wydziale Elektrycznym), Biblioteka Główna: 4742 m² wraz z Wypożyczalnią Językową (w tym powierzchnia magazynów BGł - 764 m²).

2. **Pracownicy Biblioteki:** W działalności bibliotecznej zatrudnionych było 65 osób na 63,75 etatach oraz 11 osób na 9,75 etatach to pracownicy obsługi.

Wykształceniem wyższym legitymuje się 48 osób zatrudnionych w działalności bibliotecznej co stanowi – 74 % zatrudnionych w tej grupie. Wykształceniem bibliotekarskim na poziomie wyższym legitymuje się 41 osób; na poziomie średnim – 5 osób

3. Zasób biblioteczny

	2015 r.	2016 r.
wyd. zwarte w vol. (stan)	412 020	401 759
wyd. ciągłe w vol. (stan)	123 723	122 898
zbiory specjalne (w jed. oblicz) stan	150 971	150 971

Ponadto:

- normy w wersji papierowej 52 562
- dostęp do norm w wersji elektronicznej ok. 30 000
- opisy patentowe (wersja elektron.) depozyt z UP RP – stan 168 131 (b.z.)
- opisy patentowe, wzory użytkowe i przemysłowe – wersja papier. (stan) 187 057 (b.z.)

4. Udostępnianie zbiorów

	2015 r.	2016 r.
Czytelnicy zarejestrowani w bazie	15 532	15 151
tym aktywni	--	4341
liczba miejsc w czytelniach	595	586
odwiedziny w czytelniach	101 386	126 036
zbiory udostępnione (w vol.)	235 490	224 616

B. SPRAWY ORGANIZACYJNE I FINANSOWE

1. W związku z wdrożeniem w Uczelni modułu Dorobek Naukowy w systemie Uczelnia XP Biblioteka Główna zaprzestała aktualizacji bazy PUBLI, w której na koniec roku 2016 zarejestrowane były 75 142 rekordy.
2. W Bibliotece Główniej zorganizowano Naukową sesję Środowiskową Zachodniopomorskiego Porozumienia Bibliotek i SBP pt.: „E-zasoby – kierunki rozwoju”. Udział w sesji wzięli wszyscy pracownicy Biblioteki Głównej oraz zaproszeni bibliotekarze z bibliotek zrzeszonych w Zachodniopomorskim Porozumieniu Bibliotek.

3. Biblioteki wydziałowe otrzymały w roku sprawozdawczym 517 753,- zł od władz dziekańskich i Studium Matematyki (kwota o 35% zł wyższa w stosunku do roku poprzedniego). Największy udział w tej kwocie ma WTiCh – 58%, 12% WBiA, 10% W. Elektryczny. Dodać należy, że WBiA pokrywa koszty remontu Czytelni Budownictwa zabezpieczając kwotę 1 800 000,- zł.

Kwota powyższa pozwoliła na dofinansowanie zakupu nośników informacji dla całego systemu biblioteczo-informacyjnego Uczelni oraz sfinansowanie niektórych pilnych potrzeb bibliotek wydziałowych. [Tab. 1]

4. Środki wydzielone w budżecie ZUT na wydatki celowe Biblioteki to kwota **550 tys. zł** (o 12% mniej niż w roku ubiegłym).

Z powyższej kwoty w 2016 roku zostały sfinansowane następujące zakupy:

- bazy (Proquest; Knovel; Sigma; Ibuk Libra;IEEE) 183 322,-
- Baza Chemical Abstracts 20846,-
- wyszukiwarka EDS 28 036,-
- wydawnictwa dydaktyczne 198 904,-
- czasopisma polskie 54 348,-
- opłata za elektroniczny dostęp do 30 tys. norm 11 685,-

Środki powyższe pozwoliły także na opłacenie rocznego serwisowania systemu Aleph w wysokości 119 000,00 zł.

Poza zakupami sponsorowanymi przez Wydziały (Tab. 1) do bibliotek wydziałowych: TMiT, Informatyki, Ekonomicznego, KSiR trafiły książki, czasopisma i zbiory specjalne przekazane przez pracowników macierzystych wydziałów na kwotę 3 379,-zł. Ponadto pracownicy SPNJO przekazali do Wypożyczalni Językowej 99 pozycji książek, czasopism CD, DVD w formie darów.

5. Do Zachodniopomorskiej Biblioteki Cyfrowej „Pomerania” wprowadzono 12 opisów: prac doktorskich – 10, rozpraw habilitacyjnych – 1, skryptów -1. Łącznie w ZBC znajduje się 336 dokumentów, wprowadzonych przez Bibliotekę ZUT w Szczecinie od 2009 r.
6. W grudniu roku sprawozdawczego przeprowadzono audyt w Ośrodku Informacji Patentowej i Normalizacyjnej. Pozytywna ocena zaowocowała uzyskaniem Certyfikatu potwierdzającego utrzymanie i doskonalenie Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji na kolejne 5 lat tj. 2017-2021.
7. Ośrodek Informacji Patentowej i Normalizacyjnej otrzymał ponadto wyróżnienie z Urzędu Patentowego RP i uznany został za wiodący pod względem wysokich standardów działalności w Polsce.
8. Pomyślnie zakończono proces przekazywania prac dyplomowych do Archiwum Uczelnianego (8629 vol.)
9. Przeprowadzono internetową ankietę badającą satysfakcję użytkowników z usług świadczonych przez Bibliotekę Główną. Ocena wypadła bardzo pozytywnie. Przygotowano również ankietę na temat zajęć z „Podstaw informacji naukowej” prowadzonych przez bibliotekarzy.

Finansowanie bibliotek wydziałowych przez Wydziały w 2016 roku [w zł]

[Tab. 1]

Lp.		WBIA	WBiHZ	WEkon.	WEI	WI	WIMiM	WTMiT	WTiCh	WKŚiR	WNoŻiR	WYPOŻ. JĘZYKOWA	Studium Mat.	RAZEM
1.	Książki zagraniczne [zł]	15 179,-	-	-	-	-	5 765,-	-	-	-	-	-	1 039,-	21 983,-
2.	Czasopisma zagraniczne [zł]	29 101,-	-	-	280,-	-	20 654,-	302,-	53 387,-	-	-	-	-	103 724,-
3.	Bazy [zł]	-	-	-	52 792,-	38 500,-	12 852,-	-	247 888,-	-	-	-	4 242,-	356 274,-
4.	Czasopisma polskie [zł]	-	-	-	-	-	2 073,-	-	-	-	-	-	-	2 073,-
5.	Książki polskie [zł]	-	-	-	-	-	-	644,-	-	-	-	-	-	644,-
6.	Zbiory specjalne [zł]	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.	Finansowanie bieżących potrzeb biblioteki [zł]	19 000,- + 1 800 000,-	525,-	123,-	-	5 400,-	1 628,-	-	-	1 869,-	4 510,-	-	-	33 055,- + 1 800 000,-
	R a z e m	63 280,- + 1 800 000,-	525,-	123,-	53 072,-	43 900,-	42 972,-	946,-	301 275,-	1 869,-	4 510,-	-	5 281,-	517 753,- + 1 800 000,-

C. INWESTYCJE, REMONTY, WYPOSAŻENIE

1. Kontynuowane były prace remontowe w Bibliotece WBiA- Czytelnia Budownictwa (środki pozabudżetowe)
2. W Bibliotece KŚiR wymieniono drzwi wejściowe oraz zlikwidowano progi (środki wydziałowe).
3. Środki finansowe Biblioteki Głównej pozwoliły na zakup nowych krzeseł dla Biblioteki Wydziału Ekonomicznego, założenie okablowania w Wypożyczalni Językowej. Ponadto biblioteki wydziałowe zostały wyposażone w komputery, koszyki, wózki biblioteczne do przewozu księgozbioru, krzesła i pufy, zawieszki do przechowywania płyt CD, folię do zabezpieczania księgozbioru.

D. PRACA BIBLIOTECZNO - INFORMACYJNA

1. Gromadzenie i opracowanie zbiorów

- 1.1. W ciągu roku sprawozdawczego zarejestrowano następujące wpływy:

	2015	2016
wyd. zwarte w vol.	5 736	5 012
wyd. ciągłe w vol.	1 930	980
zbiory specjalne (w jedn. oblicz.)	107	110

W ciągu roku sprawozdawczego otrzymano 575 tytułów czasopism drukowanych (567 tytułów polskich, 8 tytułów zagranicznych drogą zakupu, wymiany, darów).

- 1.2. W ramach wymiany współpracowano z 5 polskimi uczelniami wyższymi do których wysłano 54 egz. wydawnictw ZUT w Szczecinie.
- 1.3. Opłacono dostęp do 14 licencjonowanych, pełnotekstowych i bibliograficzno-abstraktowych baz danych (ACS, RSC, Math, ProQuest, Knovel, Emerald, Chemical Abstracts, ProQuest Ebrary, Reaxys, IEEE, Ibuk Libra, Sigma. Przedłużono dostęp do wyszukiwarki naukowej EDS (dawniej AtoZ).
- 1.4. W 11 roku współpracy z Katalogiem NUKAT zarejestrowanych zostało 3 695 rekordów haseł wzorcowych (w 2016 r. dodano 546), 4212 rekordów bibliograficznych wydawnictw zwartych (263 wprowadzone w 2016 r.), 42 opisy czasopism.
- 1.5. Na oprawę zniszczonych książek i czasopism przeznaczono w roku sprawozdawczym kwotę 30 000,-zł ze środków Biblioteki Głównej. Kwota ta pozwoliła na „uratowanie” i zabezpieczenie 1019 vol. książek i czasopism we wszystkich agendach udostępniania.

2. Udostępnianie zbiorów

Zbiory Biblioteki ZUT w Szczecinie udostępniane są w Bibliotece Głównej przez Wypożyczalnię, Wypożyczalnię Językową, Czytelnię, OIN, Sekcję Wypożyczeń Międzybibliotecznych i OIPiN oraz poprzez sieć bibliotek wydziałowych. [Tab.2]

Udostępnianie zbiorów bibliotecznych w 2016 roku

Tab.2

	Pow. w m ²	Liczba etatów	Liczba miejsc czyt.	Liczba stan. komp. dla użytkow.	Liczba studentów łącznie I, II, III stopnia	Wskaźnik l. odw./stud.	Liczba odwiedzin (w tym obcokrajowcy)		Zbiory udostępn. w vol.
Wypożyczalnia	-	6 ¾	25	3	-	-	16 940	85	28 925
Czytelnia	-	4	80	7	-	-	5 494	139	8 425
OIN	-	6	57	18	-	-	5 300	152	--
OIPiN	-	1	16	6	-	-	1 533	-	17 551
Wyp. Językowa	-	3	14	3	-	-	19 999	130	75 748
Główna (Razem)	4 742	20 ¾ + 19,5	192	37			49 266	506	130 649
BiA	357	5	85	8	2 407	7,2	17 459	3	16 844
BiHZ	120	1	12	2	484	9,9	4 796	7	5 300
Informatyka	108	2	30	2	1 686	3,8	6 406	96	5 747
Ekonomia	223	2	27	4	752	9,6	7 245	9	10 967
Elektryczny	276	2	30	7	1050	6,1	6 401	17	5 237
TMiT	315	2	58	2	370	13,0	4 831	63	7 423
NoŻiR	65	2	19	3	657	8,7	5 741	3	4 784
KŚiR	89	1	11	2	843	15,2	12 863	132	20 863
IMiM	266	3	57	6	1 325	3,9	5 221	12	9 115
TiICh	421	3	65	8	604	9,4	5 707	-	7 617
SK	37	0,5	-	-	-	-	100	-	70
Razem Wydz.	2 277	23,5	394	44	-	Średnio 8,68	76 770	342	93 967
Razem Gł. + Wydz.	7 019	63,75	586	81	10 178	-	126 036	848	224 616

3. Działalność informacyjna

Działalność informacyjna prowadzona jest przez OIN oraz agendy sieci biblioteczno-informacyjnej w oparciu o dostępne tradycyjne źródła informacji oraz przy wykorzystaniu własnych i obcych baz danych dostępnych poprzez stronę www .

Formy komunikacji z użytkownikami (poza odwiedzinami) to: maile, telefony.

- 3.1. Większość usług informacyjnych polega na wyszukiwaniu literatury do prac dyplomowych oraz obsłudze Katalogu Online (60 % odwiedzających).
- w OIN wyszukano cytowania dla 39 osób przeszukujących bazy Web of Science, Scopus, Publish or Perish
 - udzielono odpowiedzi na 137 zapytań elektronicznych
 - udzielono 2001 informacji telefonicznych
- 3.2. W roku sprawozdawczym tworzono następujące bazy danych :
- **baza PUBLI**- wprowadzono publikacje pracowników Biblioteki Głównej ZUT, patenty oraz opisy bibliograficzne publikacji z archiwalnych, papierowych wydań bibliografii prac naukowych pracowników Politechniki Szczecińskiej. Z końcem marca 2016 r. zaprzestano bieżącej aktualizacji bazy. W ciągu roku wprowadzono 3480 opisów prac opublikowanych. W bazie łącznie zarejestrowane są 75 142 rekordy.
 - **BazTech** (koordynator Biblioteka Politechniki Krakowskiej) - to baza zawartości polskich czasopism naukowo-technicznych. W ciągu roku sprawozdawczego wprowadzono 1 029 rekordów.
- 3.3. W dostępie licencjonowanym (zakup, licencja krajowa) były następujące **bazy pełnotekstowe - 16**: ACS (American Chemical Society), Ebsco, Emerald Engineering, Ibuk Libra, IEEE Xplore, , Knovel Library, MyiLibrary, Ebrary (Ebook Central/Proquest) Nature, Proquest, RSC (Royal Society of Chemistry), Science, ScienceDirect (Elsevier Science), Sigma, Springer, Wiley Online Library .
- 5 – bibliograficzno-abstraktowych**: Chemical Abstracts, Math, Reaxys, Scopus, Web of Science Core Collection
- oraz bazy patentowe – 5: Deparom ACT, Deparom U, Espace Access EP, Espace Legal; Espace EP.
- 3.4. Oddział Informacji Naukowej zorganizował 8 promocyjnych dostępów testowych do następujących źródeł informacji: (AccessEngineering, Taylor and Francis eBooks, ACM Digital Library, czasopisma De GRUYTER, The Royal Society Publishing, EMIS, NANO online, SciTech Premium Collection);
- 3.5. Ze strony domowej dostępne były łącznie 75 zagranicznych i polskich serwisów, bazy danych, repozytoriów naukowych oferowanych płatnie lub bezpłatnie przez różnych wydawców i firmy sektora technologii informacyjnych np. Wiley OnLine Library, Sigma, PubMed, RePEc, EBIB i inne.
- 3.6. Łączna liczba tytułów czasopism zagranicznych dostępnych elektronicznie w różnych bazach danych wyniosła 35 988 tytułów, (w tym baza EBSCO – 12 209; ProQuest – 16 453) .
- Łączna liczba książek elektronicznych dostępnych w 2016 roku wyniosła 118 887

4. Dydaktyka biblioteczno-informacyjna

- 4.1. Kontynuowano obowiązkowe „Szkolenie biblioteczne” online dla studentów I roku studiów stacjonarnych na 10 wydziałach ZUT. Test ukończyło 2 572 studentów.
- 4.2. Kontynuowano także wykłady z „Podstaw informacji naukowej” dla dyplomantów 9 wydziałów ZUT (oprócz Wydz. TMiT). Łącznie przeprowadzono 68 wykładów (190 godz. lekcyjnych) dla 1543 studentów.

- 4.3. Kontynuowano zajęcia z „Prezentacji baz patentowych i poszukiwań w bazach” ze studentami Wydziału IMiM i Wydziału Elektrycznego (5 zajęć) z udziałem 62 studentów.
- 4.4. Tradycyjnie prowadzono różne szkolenia grupowe dla użytkowników niemal we wszystkich bibliotekach wydziałowych: z baz, obsługi systemu Aleph, informacyjne. Łącznie 48 zajęć z udziałem 421 słuchaczy. Na szkolenia indywidualne przeznaczono 4 200 godzin: realizowano je we wszystkich agendach bibliotecznych dla 11 863 osób.

E. INFORMATYZACJA PROCESU BIBLIOTECZNO – INFORMACYJNEGO

1. Wdrożenie aplikacji Dorobek Naukowy XP w Bibliotece Głównej. Współpraca z firmą Partners in Progres (producentem aplikacji DN.XP) w zakresie dostosowania aplikacji DN.XP do potrzeb OIN BG.
2. Prace programistyczne pozwalające na transfer danych z bazy PUBLI/Aleph do PBN. W 2016 r. wykonano 2 transfery danych o publikacjach naukowych ZUT do PBN.
3. Modyfikacja strony internetowej BGł. ZUT do realizacji wytycznych WCAG 2.0 dla systemów teleinformatycznych w zakresie dostępności dla osób niepełnosprawnych.
4. Dostosowanie systemu bibliotecznego Aleph do nowych wymagań NUKAT
5. Przygotowanie OIPiN do audytu w celu przedłużenia świadectwa stosowania Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji (zmiany programistyczne w aplikacji udostępniającej normy, przygotowanie dokumentacji, udział w audycie).

F. PRACE NAUKOWE I DOSKONALENIE ZAWODOWE BIBLIOTEKARZY

1. W kursach języka angielskiego na różnych poziomach uczestniczyły 4 osoby .
2. W konkursie „Engineering Academic Challenge 2016” organizowanym przez firmę Knovel/Elsevier uczestniczyła 1 osoba zajmując 41 miejsce na 722 uczestników .
3. W konferencjach, szkoleniach, seminariach i warsztatach w kraju i za granicą udział wzięło 44 bibliotekarzy.
4. Zorganizowano bibliotekarskie praktyki specjalistyczne dla 1 osoby z Biblioteki Głównej Uniwersytetu Szczecińskiego.
5. Pracownicy biblioteki przygotowali łącznie 11 publikacji do Forum Uczelnianego oraz 14 publikacji w różnych wydawnictwach bibliotekarskich.

G. WSPÓŁPRACA UCZELNIANA, ŚRODOWISKOWA, KRAJOWA

1. **Współpraca z Uczelnią** to udział Biblioteki w obsłudze informacyjnej procesu badawczego i dydaktycznego.
Z końcem marca roku sprawozdawczego zaprzestano aktualizacji bazy PUBLI, w której zarejestrowano do tego czasu 75 142 rekordy. Jej kontynuatorką jest moduł Dorobek Naukowy w systemie Uczelnia XP, nad którym pieczę mają wydziały. Biblioteka dokonała 2 transferów danych o publikacjach naukowych ZUT do PBN.

Bibliotekarze uczestniczyli w pracach różnych komisji uczelnianych: Senatu, Komisji Socjalnej, Zakładowej Kasy Zapomogowo-Pożyczkowej, Radzie Bibliotecznej.

Kontynuowano współpracę bibliotek wydziałowych z władzami wydziałów. Zaowocowała ona wsparciem finansowym w kwocie 517 753,-zł.

2. Współpraca ze środowiskiem regionalnym

- aktywnie uczestniczono w pracach Zachodniopomorskiego Porozumienia Bibliotek
- z myślą o środowisku regionalnym organizowano liczne wystawy okolicznościowe w Bibliotece Głównej i bibliotekach wydziałowych - łącznie 91 . Tradycyjnie – wystawa książki zagranicznej połączona ze sprzedażą wspólnie z firmą ABE-IPS odbyła się w maju w Bibliotece WIMiM.
- tradycyjnie Biblioteka Główna zorganizowała wiele imprez skierowanych do szerszego grona osób:
 - Wystawy dotyczące działalności Drawieńskiego Parku Narodowego.
 - Targi edukacyjne dla studentów szkół wyższych Szczecina organizowane przez IECenter.
 - Cykl spotkań „Od producenta do klienta” organizowany przez koło naukowe i TOB ZUT.
 - Spotkanie członków Szczecińskiego Stowarzyszenia Głuchych „Marina”.
 - Cykliczne zebrania w ramach Erasmus Student Network Szczecin.
 - Obchody „Tygodnia Bibliotek” (maj), w które włączony został koncert zespołu Anvill.
 - Czytelnia Główna została udostępniona do nakręcenia spotu reklamowego w ramach projektu „Tadżykistan – energia dla edukacji” realizowanego przez studentów Politechniki Warszawskiej i AGH.
 - VI Międzywydziałowe Mistrzostwa ZUT w szachach organizowany przez KU AZS ZUT w Szczecinie.
 - Wernisaż wystawy projektów 3D wykonanych przez studentów kierunku Wzornictwo ZUT.
 - Wystawa kompozycji florystycznych jako finał VI edycji Podyplomowych Studiów Florystyka ZUT w Szczecinie.
 - Wystawy w galerii Biblioteki Głównej: wystawa plakatu i znaku graficznego M.M. Dębskiego, wystawa malarstwa pt. „Różnorodność”, wystawa grafiki komputerowej J. T. Szwoch-Kałuży pt. „Foto-Fantazje”, Wystawa fotografii M. Mizińskiej „W obiektywie. Subiektywnie”.

3. Współpraca ze środowiskiem krajowym i zagranicznym

- Dyrektor Biblioteki jest członkiem KDBASP- Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich. Zjazd w listopadzie 2016 r. odbył się w Bibliotece Uniwersytetu Zielonogórskiego w Zielonej Górze.
- kontynuowano prace w ramach współtworzonej, ogólnopolskiej bazy danych BAZTECH. Dobrze układała się współpraca z katalogiem NUKAT oraz konsorcjami bibliotek na dostęp do baz czasopism i książek

H. PODSUMOWANIE

- Utrzymujące się na wysokim poziomie wsparcie finansowe Dziekanów pozwala zaspokoić podstawowe potrzeby w zakresie zapewnienia dostępu do nośników informacji (bazy, książki, czasopisma). Największe środki na ten cel przeznaczają Wydział TiICh.
- W agendach udostępniania odnotowano wzrost liczby odwiedzin. Zwiększyła się liczba obcokrajowców odwiedzających bibliotekę (wzrost o 60%).
- Dużym zainteresowaniem cieszą się obie sale do pracy grupowej – dostępne w Bibliotece Głównej.
- Bardzo dużym obciążeniem dla pracowników OIN była korekta danych pokonwersyjnych z bazy PUBLI do bazy DN.XP oraz weryfikacja nowo wprowadzonych publikacji już w module DN.XP. Zweryfikowano 1360 publikacji za 2016 r.